

ПРОБЛЕМА СТРУКТУРУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ГОСПОДАРСЬКИХ ПОВНОВАЖЕНЬ В ІННОВАЦІЙНІЙ СФЕРІ

Бабай Дар'я Олегівна,

здобувач кафедри господарського права,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого,

Україна, м. Харків

e-mail: dashababay89@gmail.com

ORCID 0000-0002-6530-0464

Розглянуто необхідність створення чіткої та ефективної системи суб'єктів організаційно-господарських повноважень у сфері інноваційного розвитку.

Ключові слова: національна інноваційна система; інноваційна політика держави; Кабінет Міністрів України; Міністерство освіти і науки України; організаційно-господарський вплив; організаційно-господарські повноваження; інноваційна діяльність.

Постановка проблеми та актуальність теми. У сучасних умовах все більшого значення в системі економічних відносин набуває інноваційний розвиток, що має на меті забезпечення конкурентоспроможності наростаючої економіки, потужності ОПК, підвищення прибутковості господарської діяльності, зменшення деструктивного навантаження навколишньої екології і т.д.

Інноваційна діяльність, у порівнянні з іншими видами господарської діяльності, за своєю природою пов'язана з підвищеними ризиками у зв'язку зі слабо прогнозованою перспективою створення розробок, їх економічної привабливості, успішності запровадження у виробничий процес та реалізації інноваційних товарів і послуг, а також ризиків, створених конкурентами більш ефективних інновацій. Для мінімізації зазначених ризиків, а відтак успішності функціонування інноваційних відносин життєво необхідними є створення та надання реалізації цих відносин спеціальних стимулюючих правових режимів.

Разом із тим застосування таких режимів передбачає цілу систему механізмів організаційно-господарського забезпечення, зокрема: для надання

тих чи інших видів державної допомоги, встановлення необхідної кваліфікації тих чи інших інноваційних проектів, проведення необхідних тендерів тощо. Відтак, оскільки організаційно-господарське забезпечення здійснюється шляхом створення та функціонування спеціальних суб'єктів організаційно-господарських повноважень, особливого значення набуває питання системи підпорядкування та господарської компетенції кожного з них.

В Україні існує ціла низка державних органів, що мають реалізувати державну інноваційну політику в тому чи іншому сегменті національної економіки. Але, як уявляється, їх ефективність є значно нижчою ніж очікування суспільства. Тому дана проблема потребує окремих досліджень, особливо в тому, що стосується кола таких державних органів, розподілу компетенцій між ними щодо інноваційних відносин, а також необхідності та достатності наданих їм повноважень на сучасному етапі розвитку інноваційних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід зазначити, що організаційно-господарські відносини в господарському праві не є проблематикою, що отримала всебічне наукове вивчення. Зокрема, над нею працювали О. П. Віхров, І. М. Кравець та ін. Однак для інноваційної сфери вона є недостатньо вивченою, оскільки в інноваційному праві предметно розглянуто лише питання інноваційної політики (Д. В. Задихайло, Ю. Є. Атаманова), технологій як об'єкта правового регулювання (О. М. Давидюк, І. І. Бочкова), інноваційного інвестування (О. В. Гладка), а сама система організаційно-господарського забезпечення інноваційної діяльності предметом комплексного дослідження наразі не стала, що свідчить про актуальність обраної теми теми.

Метою статті є формування системи організаційно-господарського впливу на інноваційні відносини та визначення спеціального суб'єкта організаційно-господарських повноважень.

Виклад основного матеріалу. Аналіз географії постачань продукції України на світові ринки свідчить про суттєві недоліки вітчизняної ринкової стратегії завоювання перспективних ринків. Між тим експортний потенціал є важливим фактором конкурентоспроможності країни. Ця проблема пов'язана з

аналізом сучасних міжнародних тенденцій промислової політики, оптимізацією механізму регулювання відкритої економіки України, дослідженням поточних умов міжнародної кооперації, торгівлі та інвестиційної діяльності. Встановлено, що саме стан інноваційності визначає рівень виробництва високотехнологічної продукції, зумовлює фінансування нових видів технологічно місткого, а відтак і наукоємного машино-технічного виробництва та надає додаткові конкурентні важелі експортної політики [1].

Як зауважує Д. В. Задихайло, національна інноваційна політика має базуватись на інноваційній доктрині, яка у свою чергу повинна визначати основні чинники, що стосуються інноваційного потенціалу та інноваційного розвитку країни. Україна знаходиться на периферії глобальних економічних процесів. Ключовим питанням в цьому сенсі є рівень конкурентоздатності національної економіки як такої.

Забезпечення інноваційного характеру економічного розвитку як головного чинника підтримки конкурентоспроможності національних суб'єктів господарювання та національної економіки як такої слід визнати самостійною функцією держави у сфері економіки. Адже проблема систематичного впровадження інновацій у виробництво, постійне зростання обсягів випуску інноваційної продукції зачіпає практично всі види виробництв, ринки всіх основних видів товарів і послуг [2]. Тому саме металургія, сільське господарство, машинобудівна та хімічна промисловість дають понад 80 % українського експорту.

Особливістю експортоорієнтованих галузей України є їх високий рівень залежності від кон'юнктурних коливань на світових ринках. В останні роки обсяг експорту з України нарощується за рахунок сприятливої кон'юнктури світових ринків і постійного зростання цін, насамперед на чорні та кольорові метали, продовольчі товари (зерно, насіння соняшника), хімікати та окремі види продукції машинобудування (верстати, транспортні засоби, зброя).

Набуття Україною у травні 2008 р. членства в СОТ зробило Україну рівноправним партнером на світових товарних ринках. У результаті було

скасовано окремі обмеження та лібералізовано умови доступу на зовнішні ринки для цілої низки українських товарів металургійної, хімічної, машинобудівної галузей та сільського господарства.

Через системну внутрішню та світову фінансово-економічну кризу в 2009 р. обсяги експорту скоротилися майже вдвічі й досягли рівня 2005–2006 рр. У 2010–2011 рр. у результаті стабілізації основних експортних ринків України відбулось поступове відновлення експорту, який у 2011 р. майже на 4 млрд дол. США перевершив рекордний експорт 2008 р. і сягнув майже 83 млрд.

Структура експорту в Україні та світового експорту свідчить про істотне відставання України в частині інноваційної продукції – її питома вага є майже на порядок нижчою, ніж у середньому у світі, й в останні роки практично не збільшилася. З метою створення в Україні дієвої інтегрованої системи державної підтримки експорту, яка сприятиме успішній інтеграції вітчизняної економіки у світовий економічний простір, розроблено й схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України (надалі – КМУ) від 01.08.2013 р. № 5586-р Концепцію створення системи державної підтримки експорту України. Тому, на нашу думку, експортний потенціал країни є важливим фактором конкурентоспроможності країни [3].

Для України характерні низькі показники експорту високотехнологічних товарів і послуг. Це свідчить про недосконалу структуру конкурентних переваг української економіки, яка базується передусім на цінових факторах і порівняльних перевагах у вартості природних ресурсів та робочої сили. При цьому не використовуються належним чином наявні високотехнологічні можливості окремих галузей промисловості.

Розвиток виробництва товарів з високою доданою вартістю є головним пріоритетом у створенні бази для нарощування обсягів та поліпшення структури українського експорту в напрямі збільшення в ньому питомої ваги високотехнологічних товарів. Це дозволяє дійти висновку про незадовільний рівень інноваційності вітчизняних товарів і послуг, а тому без підвищення ціни

доданої вартості не буде успіху.

Для забезпечення прискореного застосування новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг розвинені країни використовують венчурну індустрію. Можливості вітчизняних підприємств проводити за рахунок власних ресурсів модернізацію та реконструкцію виробничих процесів, розробляти та впроваджувати інноваційну продукцію є сьогодні обмеженими. Особливо відчувається потреба у фінансових ресурсах в умовах кризових явищ в економіці України. Тому залучення венчурного капіталу як способу цільового інвестування інноваційних розробок має стати каталізатором запровадження інноваційних технологій на вітчизняних підприємствах.

Розвиток венчурних фондів в Україні можна поділити на два етапи відповідно до часу їх появи. Перший етап охоплює 1992–2001 рр. і характеризується створенням і функціонуванням венчурних фондів за рахунок іноземних інвестицій [4]. З 1994 р. у нашій державі існували інвестиційні фонди та компанії й їхня діяльність регулювалась Положенням «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії», затвердженим Указом Президента України. На той час інвестиційні та взаємні фонди створювалися спеціально з метою забезпечення процесів масової приватизації. Серед них можна назвати Western NIS Enterprise Fund (150 млн дол., виділених урядом США для освоєння в харчовій промисловості, сільському господарстві, виробництві будівельних матеріалів, фінансовому секторі України, Sigma Blayzer (капітал 100 млн дол.), фонд прямих інвестицій «Україна» (капітал 22,5 млн дол., більша частина якого була внесена ЄБРР, МФК, Greditanstalt Investment Bank AG, Commercial Capital, Банком Бостона і приватними інвесторами). Другий етап розпочався у 2001 р. і триває донині.

В Україні інститути венчурного фінансування набули законодавчого оформлення у 2001 р. з прийняттям Закону України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» від 01.03.2001 р. № 2299-III, який у 2012 р. був оновлений актуальним на сьогодні Законом

України «Про інститути спільного інвестування» від 05.07.2012 р. № 5080-VI, який набрав чинності 01.01.2014 р. Згідно із ст. 7 цього Закону венчурним фондом є недиверсифікований інститут спільного інвестування закритого типу, який здійснює винятково приватне (закрите, тобто шляхом пропозиції цінних паперів заздалегідь певному колу осіб) розміщення цінних паперів інституту спільного інвестування серед юридичних і фізичних осіб [5].

Тривала економічна криза в Україні, стагнація національного фондового ринку, впровадження законодавчих і податкових змін у сферу інститутів спільного інвестування (надалі – ІСІ) разом із суспільно-політичною та військовою турбулентністю, посилення тиску на бізнес із боку уряду негативно вплинули на діяльність інститутів спільного інвестування та результати їх діяльності. У країні продовжується згортання діяльності професійних учасників ІСІ. У 2013 р. кількість компаній з управління активами (надалі – КУА), які вийшли з бізнесу, перевищила кількість новостворених. Станом на кінець 2013 р. в Україні функціонувало 347 КУА, тоді як у 2008 р. – 409. У третьому кварталі 2014 р. кількість компаній з управління активами продовжувала зменшуватись – з початку 2014 р. учасників ринку управління активами поменшало на 10 (із 347 до 337 станом на 30.09.2014 р.) [6].

Український венчурний капітал схильний реалізовувати середньоризикові та короткострокові інвестиційні проекти. Галузева структура венчурних інвестицій деформована, домінуючими реципієнтами є сфери комп'ютерної техніки та фінансових послуг [7]. Це можна пояснити бажанням інвесторів отримати швидкий дохід, що не суперечить філософії венчурного фінансування. Варто зазначити, що перекося у сфері венчурного фінансування призвели до того, що протягом останніх двох років у сферу фінансових послуг спрямовується більше 50 % венчурних інвестицій [8]. Тобто значні кошти вкладають не у високоризикові інноваційні розробки, а просто в цінні папери з метою отримання доходів у вигляді дивідендів і відсотків [5]. Інвесторам немає сенсу брати на себе високі ризики інноваційних ідей, адже вони і так мають змогу отримувати високі прибутки.

Національна інноваційна система (надалі – НІС) має бути цілісною організацією, в межах якої відбуваються інноваційні процеси, починаючи з інноваційних розробок, комерціалізації і навіть реалізації інноваційної продукції. Але НІС є доволі розгалуженим, ієрархічно розбудованим феноменом. Мова йде про те, що в якій передбачає наявність активного організаційно-господарського впливу.

Розробкою поняття «національна інноваційна система» займається економічна наука, в межах якої вже склались деякі підходи до її визначення. НІС розглядається нею як комплекс економічно взаємодіючих наукових та інноваційних елементів й інституційних структур соціально-економічної системи, які забезпечують господарський розвиток і зростання якості життя населення на базі знань і нововведень шляхом генерування результатів інноваційної діяльності. Під поняттям «національна інноваційна система» розуміють сукупність інститутів приватного й державного секторів, які індивідуально та у взаємодії один з одним зумовлюють розвиток і розповсюдження нових технологій у межах певної держави [9].

Створення НІС як основного механізму саморозвитку сьогодні є головним фактором довгострокового зростання економіки, реалізації інноваційної моделі розвитку інноваційної політики. Термін «національна інноваційна система» згідно з розпорядженням КМУ трактується як «сукупність законодавчих, структурних і функціональних компонентів (інституцій), які задіяні у процесі створення та застосування наукових знань та технологій і визначають правові, економічні, організаційні та соціальні умови для забезпечення інноваційного процесу» [10]. Н. А. Івановою національна інноваційна система розглядається як сукупність взаємопов'язаних організацій (структур), зайнятих виробництвом і комерціалізацією наукових знань і технологій у межах національних кордонів. Нею також охоплюється комплекс інститутів, що забезпечують інноваційні процеси, правового, фінансового та соціального характеру [11]. На думку А. В. Бочарова та Ю. М. Шмельова, її сутність полягає у створенні державно-приватного інноваційного партнерства,

за яким держава підтримує науково-технічний сектор і систему освіти – джерела інновацій, забезпечує вільний доступ до результатів наукових досліджень у державному секторі, створює умови для їх комерційного використання, необхідну інфраструктуру, систему підготовки кваліфікованого персоналу та нормативно-правову базу для стимулювання інноваційного підприємництва; бізнес же бере на себе комерційний ризик роботи на ринку інноваційної продукції [12].

Основоположниками теорії національних інноваційних систем прийнято вважати Б.-А. Лундвала (Швеція), Р. Нельсона (США), К. Фрімена (Великобританія), які практично одночасно сформували основи нової концепції інноваційного розвитку. Сьогодні концепція національної інноваційної системи широко використовується у багатьох країнах світу при розробці стратегій і програм розвитку, однак не існує єдиного підходу щодо визначення сутності поняття «національна інноваційна система». Навіть основоположники цієї концепції використовували різні підходи до трактування його сутності, що в основному було обумовлено різними завданнями дослідження та поглядами на економічні явища та процеси.

Більш розгорнутим і точним є формулювання, наведене Л. Федуловою та М. Пашутою: національна інноваційна система – це сукупність взаємозв'язаних організацій (структур), зайнятих виробництвом і комерціалізацією наукових знань і технологій у межах національних кордонів, малих і великих компаній, університетів, лабораторій, технопарків та інкубаторів як комплексу інститутів правового, фінансового й соціального характеру, що забезпечують інноваційні процеси і мають потужне національне коріння, традиції, політичні та культурні особливості [13].

Також національна інноваційна система як категорія характеризується структурованістю, цілісністю, відособленістю, підпорядкуванням загальній меті стимулювання, забезпечення й поширення інноваційних трансформацій. З одного боку, вона є генератором нових ідей, знань та забезпечує доведення їх до інноваційного продуктів та інновацій, а з іншого – вона самостійно визначає

напрями своїх інноваційних процесів, ієрархічність та кінцевий результат інноваційної діяльності суб'єктів господарювання. Таким чином, національна інноваційна система являє собою більш віртуальну категорію, ніж реальну.

Необхідною умовою ефективності законодавства з питань здійснення інноваційної діяльності, розбудови та функціонування національної інноваційної системи, а також реалізації інноваційної моделі економічного розвитку України є формування оптимального механізму господарсько-правового забезпечення інноваційної політики держави, завданням якої виступає забезпечення створення та стійкого розвитку ефективної національної інноваційної системи. Однак до цього часу в Україні не отримали не тільки законодавчого закріплення, а й не стали предметом глибокого наукового правового дослідження низка питань, без вирішення яких неможливо очікувати прогнозованих змін у засадах функціонування національної економіки в напрямку її переорієнтації на інноваційну модель: зміст інноваційної функції держави, предмет державної інноваційної політики, засади, господарсько-правові засоби та механізм її реалізації. Виконання державної інноваційної політики потребує встановлення також системи органів державної влади, що наділені господарською компетенцією в інноваційній сфері та на які покладається забезпечення проведення державної інноваційної політики.

Наведені аргументи свідчать, що чинним законодавством України про інноваційну діяльність не забезпечуються необхідні нормативні передумови для створення та ефективного функціонування єдиної національної інноваційної системи, без якої інноваційна модель розвитку національної економіки не може бути реалізована [14]. Тому вважаємо, що необхідною умовою успішної інноваційної діяльності є її інституційне забезпечення. Йдеться, з одного боку, про існування відповідних державних органів – міністерств, державних комітетів, управлінь, а з іншого – про закони, норми, правила, стандарти інноваційно-впроваджувальних процесів. На нашу думку, основою інноваційної системи повинна бути, насамперед, стабільна та прозора структура управління інноваційною діяльністю й усталена структура

інститутів.

Організаційно-господарський вплив здійснюється суб'єктами організаційно-господарських повноважень зі спеціальною господарською компетенцією, якої має бути достатньо для досягнення цілей, що зафіксовані інноваційною політикою держави. Але, зрозуміло, що такі суб'єкти можуть охоплювати окремі ланки інноваційної системи, окремі інноваційні ланцюги та траєкторії або навіть окремі сектори та галузі економіки. Від того, яким чином буде сформована вся система організаційно-господарського впливу на інноваційні відносини, залежить кінцева ефективність інноваційних процесів.

Зрозуміло, що в цій системі має бути спеціальний суб'єкт організаційно-господарських повноважень, який би був відповідальний перед державою та суспільством за процес інноватизації національної економіки як такий та відповідно координував би діяльність інших підпорядкованих суб'єктів, предметом відання яких була б інноваційна діяльність, обмежена галузевими чи проектними межами. Таким чином, ця система топографії органів держав, що опікується інноваціями, розмежування їх компетенції та визначення характеру підпорядкованості й взаємодії між ними є першим завданням формування системи та механізму організаційно-господарського впливу держави на інноваційні процеси.

Другим завданням є створення для кожного з таких органів необхідної та достатньої (ефективної) компетенції, що складалась саме з такого кола повноважень і передбачених засобів впливу, які б забезпечували б ефективність державного регулювання в цій сфері.

За логікою саме НІС має бути основним об'єктом організаційно-господарського впливу, а відтак суб'єкти організаційно-господарських повноважень в інноваційній сфері мають бути таким чином структуровані та взаємодіяти, щоб в кінцевому рахунку охопити всі ланки НІС й основні види взаємозв'язку між ними. Очевидно також, що серед органів державної виконавчої влади має отримати «прописку» і такий суб'єкт організаційно-господарських повноважень, який виконував би для НІС загальну і керівну

роль. Усі інші суб'єкти організаційно-господарських повноважень мали б отримати спеціальний статус і бути підпорядковані цьому керівному органу.

Таким чином, універсальність суб'єктів організаційно-господарських повноважень в інноваційній сфері предметної діяльності є НІС як така. Тому існує ціла низка підпорядкованих йому органів, суб'єктів, предметна діяльність яких обмежена або ланкою НІС, або галузевою інноваційною системою, або проектом. Але визначальною системою таких спеціалізованих суб'єктів організаційно-господарських повноважень є відносини інноваційної діяльності. Сьогодні постає питання, який саме орган виконавчої влади виконує для НІС загальну і керівну роль. Можливо це КМУ зі своєю компетенцією. Однак ця компетенція є по суті універсальною, а тому існує низка проблем. Основна – це те, що КМУ існує без спеціального апарату. Провідним органом є також Міністерство освіти і науки та Міністерство промислової політики (у сфері промисловості). Можна також виділити Міністерство економіки. У сфері інтелектуальної власності на Міносвіти покладається ціла низка функцій, у зв'язку з чим у ньому сформовано окремий підрозділ – Державний департамент інтелектуальної власності. Крім того, створено Національну раду з інноваційного розвитку зі статусом дорадчого органу та визначено низку основних завдань з формування державної політики в інноваційній сфері. Тому, очевидно, у структурі державного апарату існує мінімум три органи, які уповноважені брати участь у формуванні та забезпеченні здійснення інноваційної політики. При цьому кожний з них виконує окремі функції й завдання та на кожного з них покладено різні повноваження.

Отже, дослідження проблеми структурування суб'єктів організаційно-господарських повноважень в інноваційній сфері дозволяє дійти таких **висновків:**

1. Ключовим завданням національної економічної політики є різке підвищення інноваційного рівня товарів і послуг, що виробляються національними товаровиробниками, технологічного рівня всієї виробничої бази національної економіки. Воно вирішується шляхом активізації інноваційної

діяльності та запровадження її результатів у виробничий процес. Відтак, створення ефективної НІС та забезпечення її успішного функціонування є першочерговою проблемою розвитку національної економіки.

2. Досягнення такої ефективності можливо в першу чергу за рахунок створення досконалого організаційно-господарського забезпечення інноваційних відносин, ключовою ланкою якого є система суб'єктів організаційно-господарських повноважень і системний характер їх функціонування, забезпечення діяльності названих суб'єктів дієвими засобами господарсько-правового впливу, включаючи засоби державної допомоги, застосування спеціальних режимів інноваційного господарювання тощо.

3. Організація системи суб'єктів організаційно-господарських повноважень є проблемним питанням у системі органів державної виконавчої влади, адже існуючі суб'єкти створені так би мовити в «реактивному» порядку, а не є продуктом науково обґрунтованого підходу, відтак вони працюють здебільшого автономно один від одного, без належної координації впливу, що має набути системного характеру синергетичного за своєю ефективністю.

4. Формування оптимального механізму господарсько-правового забезпечення інноваційної політики держави може здійснюватись на підставі певних об'єктів організаційно-господарського впливу та кореспондуючого їм кола суб'єктів організаційно-господарських повноважень.

5. За логікою саме НІС має бути основним об'єктом організаційно-господарського впливу, а відтак суб'єкти організаційно-господарських повноважень в інноваційній сфері повинні бути таким чином структуровані та взаємодіяти, щоб у кінцевому результаті охопити всі ланки НІС, а також основні види взаємозв'язку між ними.

6. Очевидно, що серед органів державної виконавчої влади має отримати «прописку» і такий суб'єкт організаційно-господарських повноважень, який би виконував для НІС загальну й керівну роль. Усі інші суб'єкти організаційно-господарських повноважень мали б отримати спеціальний статус і підпорядковуватись цьому керівному органу.

Список літератури:

1. Седоволоса Н. І. Господарсько-правове забезпечення експорту інноваційної продукції суб'єктами господарювання України: автореф. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. Харків, 2015. 18 с.
2. Задихайло Д. В. Правові засади формування та реалізації економічної політики держави: автореф. ... д-ра юрид. наук: 12.00.04. Харків, 2013. 38 с.
3. Юрьева Т. В., Марыганова Т. В. Макроэкономика: учебно-методический комплекс. Москва, 2008. 286 с.
4. Савченко В. Ф., Шатирко Д. В. Проблеми венчурного інвестування в Україні. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2013. № 2 (18). С. 7–13.
5. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 р. № 5080-VI. URL: <http://www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
6. Українська асоціація венчурного бізнесу. Аналітичний огляд ринку ІСІ в Україні. URL: <http://www.uaib.com.ua>.
7. Олейников А. Венчурные фонды в Украине: внутрикорпоративная оптимизация или высокотехнологический прорыв? URL: <http://www.inventure.com.ua/analytys/formula>.
8. Danilov, O. D., Nayenko, T. V. (2014). Venture financing innovation in Ukraine. *Problems and Prospects. Business-Inform*, 9, 92–97.
9. The strategic answer of Russia to calls of a new century/under general edition. academician. L.I. Abalkina. M.: "EXAMINATION", 2004. – 606.
10. Про схвалення концепції розвитку національної інноваційної системи: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 р. № 680-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-%D1%80>.
11. Иванова Н. Национальные инновационные системы. *Вопросы экономики*. 2001. № 7. С. 61.
12. Бочаров А. В., Шмелев Ю. М. Государственная инновационная политика – формирование инновационной системы. — *Национальные инновационные системы: Формирование. Развитие: тематична інформаційно-аналітична добірка*. Вип. 5 / упоряд. В. Нежиборець. Київ: НДІ ІВ, 2005. С. 38–41.
13. Волков О. І., Денисенко М. П., Гречан А. П. та ін. Економіка і організація інноваційної діяльності: підручник / за ред. проф. О. І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. Київ: ВЦ «Професіонал», 2004. 960 с.
14. Атаманова Ю. Є. Основні проблеми системного господарсько-правового регулювання відносин в інноваційній сфері: автореф. ... д-ра юрид. наук: 12.00.04. Харків, 2009.

References:

1. Siedovolosa, N.I. (2015). Hospodarsko-pravove zabezpechennia eksportu innovatsiinoi produktsii sub'iektamy hospodariuvannia Ukrainy. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
2. Zadykhailo, D.V. (2013). Pravovi zasady formuvannia ta realizatsii ekonomichnoi polityky derzhavy. *Extended abstract of doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
3. Jur'eva, T.V., Maryganova, T.V. (2008). Makroekonomika: uchebno-metodicheskij kompleks. Moskva [in Russian].
4. Savchenko, V.F., Shatyrko, D.V. (2013). Problemy venchurnoho investuvannia v Ukraini. *Naukovyi visnyk ChDIEU*, 2 (18), 7–13 [in Ukrainian].

5. Pro instytuty spilnogo investuvannia: Zakon Ukrainy vid 05.07.2012 r. № 5080-VI. URL: <http://www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
6. Ukrainska asotsiatsiia venchurnoho biznesu. Analitychnyi ohliad rynku ISI v Ukraini. URL: <http://www.uaib.com.ua> [in Ukrainian].
7. Olejnikov, A. Venchurnye fondy v Ukraine: vnutrikorporativnaja optimizacijai ili vysokotekhnologicheskij proryv? URL: <http://www.inventure.com.ua /analytycs/formula> [in Russian].
8. Danilov, O.D., Nayenko, T.V. (2014). Venture financing innovation in Ukraine. *Problems and Prospects. Business-Inform*, 9, 92–97 [in Russian].
9. Visnyk Natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho». Serii: Ekonomichna teoriia ta pravo. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
10. Pro skhvalennia kontseptsii rozvytku natsionalnoi innovatsiinoi systemy: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17.06.2009 r. № 680-r. URL: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-%D1%80.
11. Ivanova, N. (2001). Nacional'nye innovacionnye sistemy. *Voprosy ekonomiki*, 7, 61.
12. Bocharov, A.V., Shmelev, Ju.M. (2005). Gosudarstvennaja innovacionnaja politika – formirovanie innovacionnoj sistemy. *Nacional'nye innovacionnye sistemy: Formirovanie. Razvitie: tematichna informacijno-analitichna dobirka, issue 5*, V. Nezhyborets (Ed.). Kyiv: NDI IV, 38–41. [in Russian].
13. Volkov, O.I., Denysenko, M.P., Hrechak, A.P. [et al.]. (2004). *Ekonomika i orhanizatsiia innovatsiinoi diialnosti*. O.I. Volkov, M.P. Denysenko (Eds.). Kyiv: Profesional [in Ukrainian].
14. Atamanova, Yu.Ye. (2009). Osnovni problemy systemnoho hospodarsko-pravovoho rehuliuвання vidnosyn v innovatsiinii sferi. *Extended abstract of doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

Бабай Д. О. Проблема структурирования субъектов организационно-хозяйственных полномочий в инновационной сфере.

Рассматривается вопрос определения субъектов инновационной деятельности как субъектов хозяйствования, необходимостью создания четкой системы субъектов организационно-хозяйственных полномочий в сфере инновационного развития.

Ключевые слова: национальная инновационная система; инновационная политика государства, Кабинет Министров Украины; Министерство образования и науки Украины; организационно-хозяйственное влияние; организационно-хозяйственные полномочия; инновационная деятельность.

Babai D. O. Problem of structuring subjects of organizational and economic powers in the innovation sphere.

The article considers the issue of determining subjects of innovation activity as economic entities, the need to create a clear system of subjects of organizational and economic powers in the sphere of innovative development.

Keywords: national innovation system; innovation policy of the state; Cabinet of Ministers of Ukraine; Ministry of Education and Science of Ukraine; organizational and economic influence; organizational and economic powers; innovative activity.

Надійшла до редколегії 20.03.2018 р.